

tiden skal enhver Præst, der udsteder Daabsattest for et uægte født Barn, bestemme Navnet paa den Mand, der skal indskrives som Barnefader.

Det russiske Kvindeblad, som bringer Meddelelsen, spørger: mon ikke Barnets Moder kunde træffe Bestemmelsen med lidt større Sikkerhed end Præsten?

Det ungarske Landsforbund for Kvinders Valgret har i Budapest aabnet et Arbejdskontor for Kvinder, hvis Mænd er i Krig. Den første Begæring om Arbejdskraft, Kontoret modtog, kom fra Kommunalbestyrelsen, der bad om at faa anvist 500 Kvinder til at renlig holde og feje Gaderne i Budapest.

Grundlovssagen.

Redaktionen har anset det for heldigt, at Læserne faar en nøjagtig Gengivelse af de Udtalelser, der faldt fra de forskellige Partiers Ordførere angaaende Grundlovssagen under første Behandling af Finansloven. Referatet paabegyndtes i sidste Nummer og afsluttes i dette.

K. M. Klausen, Socialdem. (Forts.):

Det forekommer mig, at der havde været al Anledning til straks at gennemføre Grundloven paa det Grundlag, hvorpaa de 3 Partier var enige, da vi gik til Landstingsvalget. Det skete desværre ikke. Hvad var Grunden til, at Sagen atter strandede, og hvis er Skyl-

den herfor? Nogle siger, at det er Verdenskrigen, som er Skyld heri. Det tror jeg nu paa ingen Maade. Vi kunde saa udmærket godt uanset den Krigstilstand, der hersker i Europa, have beskæftiget os med et saa specielt indre Anliggende som en Ændring af vor Forfatning. Det er efter min Mening slet ikke Verdenskrigen, som har været Skyld deri, det er andre Ting, som har været medvirkende til, at denne Sag paa ny strandede. Det er ikke Vælgerne Skyld, thi de har talt saa klart og bestemt, som vi kan kræve af dem, det har de gjort baade gennem et Folketingsvalg og et Landstingsvalg, saa hos Vælgerne kan Skylden ikke ligge. Det er heller ikke Folketinget, der er Skyld i det, thi her staar et stort og stærkt Flertal, som er enigt om at gennemføre Grundlovssagen. Saa maa Skylden vel ligge oppe i Landstinget, og det antager jeg ogsaa, men man kan ikke sige, at den egentlig ligger hos Højre. Efter Landstingsvalget er Højre jo blevet Mindretal i Landstinget; Højre magter ikke længere at hindre en Sags Gennemførelse, altsaa kan man egentlig ikke sige, at det er Landstingets Højres Skyld, at Sagen er strandet paa ny; men der maa saa være andre Kræfter, ikke aabenlyse, men hemmelige Kræfter, som er traadt til og her er gaaet Højres Ærinde. Vi er jo her i Rigsdagen saa godt kendte med, at der føres hemmelige Forhandlinger, træffes hemmelige Overenskomster; dansk Po-

litik har altid været rig paa Kulisseforhandlinger, og det er ganske sikkert saadanne Forhandlinger, som har fremkaldt det sørgelige Resultat, at Forfatningsagen atter blev henlagt i forrige Rigsdagssamling. Jeg tænker, at de tre Grundlovspartier alle hver for sig vil fralægge sig baade Ansvar og Skylden for Grundlovssagens Stranding, i hvert Tilfælde vil vi Socialdemokrater fralægge os ethvert Ansvar for, at denne Sag ikke er blevet gennemført. Socialdemokratiet har gjort store Ofre, har resigneret paa mange Punkter for denne Sags Skyld, vi har arbejdet af en ærlig og redbon Vilje — det viser Kendsgerningerne, — saa længe denne Sag har staaet paa Dagsordenen. Altsaa, jeg siger, at vi for vort Vedkommende kan fralægge os Skyld i, at denne Sag er strandet. Det forekommer mig, at det naturlige vil være, at Sagen nu tages op paa det Grundlag, om hvilket de 3 Grundlovspartier var enige, den Gang vi gik til Landstingsvalg. Vil Højre saa være med, kan de; vil de ikke, faar det være Højres egen Sag og jeg vil sige, at det vil blive værre for Højre selv, hvis de vil fastholde deres Modstand mod Grundlovssagens Gennemførelse; det bliver værre for Højre selv, naar de i Fremtiden kommer til at staa til Ansvar for Vælgerbefolkningen, at de har stemt Nej Spørgsmaalet om Grundlovsændringen. Jeg synes ikke, at vi har Rét til lænere at sidde Vælgerne Dom over.

En Bog om Kvindebevægelsen

Norske Kvinder.

En Oversigt over deres Stilling og Livsvilkaar i Hundreåraet 1814-1914

Berg & Høghs Kunstforlag, Kristiania.
I og II Del. 530 Sider.

NORGES Hundreåarsfest har givet Anledning til en Række social-politiske Værker med Tilbageblik over Udviklingen efter Eidsvoldsforfatningen i 1814. I denne Litteratur indtager »Norske Kvinder« en værdig Plads.

Udgiveren af det store Værk er Marie Høgh og Hovedredaktøren er Frederikke Mørck, som blandt Norges ledende Kvinder sikkert er den, der er videst kendt og afholdt her i Landet. Og de to kundskabs-

rige Damer har løst deres Opgave godt.

Bogens Omslagsbillede leder uvilkaarlig Tanken hen paa Bjørnsøns Skildring af »hvorledes Granen klæder Fjældet« og er derfor en smuk Indledning til dens mange Oplysninger om, hvorledes norske Kvinder Skridt for Skridt og Slægtled efter Slægtled har arbejdet sig opad gennem det sidste Aarhundrede. Redaktøren har nemlig grebet Sagen an saaledes, at hver Bidragyder fortæller ud fra sit specielle Kendskab til dette eller hint Forhold. Derfor indeholder Bogen saavel saglige Beretninger med statistiske Oplysninger som varme, personlighedsprægede Skildringer. Samlede og ordnede giver de et Helhedsindtryk af Norges

Kvindebevægelse og af Kampen for det Maal, vi danske endnu ikke har naaet: den politiske Frigørelse.

Og netop saadan synes man, at Kvindesagens Historie bør skrives. Netop de mange Smaakapitler med Skildringer af dens forskellige Faser og Resultater giver det rette Overblik. Thi hvad andet er Kvindebevægelsen i det hele og store end at dygtige Kvinder i forskellige Livsstillinger har søgt at tilpasse deres Ydelser og Pligter efter Udviklingens skiftende Krav gennem Tiderne — den er Kvindernes Indsats i Nationens almene Udvikling.

Men dens mer eller mindre hurtige Vækst afhænger selvfølgelig af, om der mellem Rækkerne findes Undtagelsestyper — stærke og